

Pihalni orkester Alples Železniki

Ustanovitev Pihalnega orkestra Alples Železniki

Razmišljanje, da mora industrija, ki je v Železnikih po letu 1970 močno cvetela, imeti vsestransko razvito okolje, infrastrukturo, kulturo in šport, je pomenilo idejni začetek ustanavljanja Pihalnega orkestra Alples Železniki. Ustanovljen je bil na pobudo prizadevnih posameznikov, med katerimi so bili v večini zaposleni v podjetju Alples, ki jim konec 70-tih ni bilo vseeno za kulturni razvoj mladih v Železnikih in mlajših zaposlenih v podjetju. Želja po ustanovitvi orkestra je bila še toliko močnejša, ker je v Selcih že delovala godba na pihala, a so njeni zvoki okrog leta 1967 žal dokončno utihnili.

V 70-tih je bilo v tovarni zaposlenih veliko mladih. Skoraj polovica izmed njih se je v Železnike priselila zaradi zaposlitve. Predvsem tem mladim so želeli v podjetju Alples ponuditi različne dejavnosti, v katere bi se lahko vključili in s tem zapolnili svoj čas. Poleg športnih, ki so bile že dokaj razvite, so razmišljali tudi o kulturnih dejavnostih. Utrnila se je zamisel o delovski godbi, ki bi pomenila poživitev okolja v kulturnem smislu in priložnost za glasbeno udejstvovanje mladih tega okraja.

Do uresničitve ideje je prišlo v začetku leta 1979, ko je bil na podlagi odločitve kolegija podjetja Alples ustanovljen Pihalni orkester Alples Železniki. Takratni direktor podjetja, Jožef Demšar, ki je imel pri ustanovitvi pomembno vlogo, pravi: »Ideja o pihalnem orkestru me je spremljala že dolgo. V letu 1978 so dozoreli pogoji in dokončno sem se odločil, da pod okriljem podjetja Alples ustanovimo pihalni orkester.« Za vodjo orkestra je bil imenovan Lado Greblo, ki je bil edini glasbenik v Alplesovem strokovnem kolegiju. Svojo zadolžitev – da orkester zaživi in začne z delom – je z veseljem sprejel in v prvih letih delovanja orkester uspešno vodil.

Orkester brez dirigenta ni pravi orkester. V veliko pomoč pri iskanju ustreznega učitelja je bila rojakinja in takratna ravnateljica glasbene šole v Škofji Loki, Marija Schulz. Uspelo ji je pridobiti prizadevnega, strokovno podkovanega, in kot se je izkazalo pozneje, z vsem srcem glasbi predanega kapelnika – Dragišo Miškovića. Bil je član Slovenske filharmonije in profesor na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Pri pedagoškem delu mu je pomagal Janez Benedik, dolgoletni amaterski muzikant, ki je učil in vodil skupino klarinetov.

Profesor Dragiša Miškovič. Foto: Arhiv PO

Osnovni pogoji za začetek dela so bili pripravljene, treba je bilo le najti člane novonastalega orkestra. »Vabili smo delavce podjetja Alples, da bi začeli igrati v orkestru, toda izkazalo se je, da razen Janeza Benedika ni imel nihče poguma za resno delo,« pravi Lado Greblo. Ustanovitelji so pričakovali, da se bodo poleg Alplesovih delavcev orkestru pridružili člani razpadle selške godbe, vendar tudi od njih ni bilo odziva. Začeti je bilo treba povsem na novo in bodoče člane orkestra iskati drugje. Ob pomoči Marije Schulz in Franca Benedika, takratnega ravnatelja osnovne šole v Železnikih, je bil na šoli objavljen razpis za igranje v orkestru. Nanj se je odzvalo okrog 40 učencev in od teh se jih je nato orkestru pridružilo približno 25. Bodoči mladi godbeniki so bili otroci, stari od 9 do 15 let. Prvi dirigent in kapelnik se je dela lotil z vso zagnanostjo, saj se je zavedal, da ni prevzel prav lahke naloge. Kljub začetnim težavam je orkester v kratkem času pripravil za prve javne nastope. Prve skladbe so igrali po posluhu, brez not, te so uporabljali le vizualno.

Ime orkestra je bilo zaradi pobude in materialne podpore podjetja Alples in kraja, v katerem je deloval, samoumevno – Pihalni orkester Alples Železniki. Osnovna organizacija sindikata podjetja je orkestru na začetku kupila 37 instrumentov in drugo opremo. Prav tako je podjetje poskrbelo za prostore, v katerih je novonastali orkester imel vaje. Po izgradnji nove trgovine, Salona pohištva Alples, je prostore stare trgovine dobil pihalni orkester. V njih potekajo individualne in skupne vaje še danes. »Odločna podpora sindikata Alples, nabava najosnovnejših instrumentov, pridobitev prof. Miškoviča in Janeza Benedika za poučevanje, določitev prostora za vaje ter kader, ki danes uspešno nastopa, so bili osnovni pogoji za pričetek dela.« (Lado Greblo, 1982)

Prvi nastop takrat najmlajšega pihalnega orkestra v Sloveniji

Inštrumente so člani orkestra dobili v drugi polovici leta 1979 in prvi polovici leta 1980. Pričele so se aktivne vaje in že 12. julija 1980 je imel orkester na pikniku podjetja Alples svoj prvi nastop. Od prvih korakov, ki jih je prof. Mišković poizkusil s fanti in dekleti, je minilo le leto dni, ko so se prvič predstavili svojim donatorjem. Kljub povsem upravičeni začetni tremi, so godbeniki presenetljivo dobro zaigrali tri skladbe: državno himno - Hej Slovani in koračnici Regiment po cesti gre ter Ta soldaški boben. »Delavci so onemeli, niso mogli verjeti, da igrajo otroci. Tudi glasbeno razgledani ljudje so Miškoviču lahko le čestitali,« je bilo ob predstavitvi orkestra napisano v Gorenjskem glasu. Kar je takrat uspevalo prof. Dragiši Miškoviču, je bilo le povračilo za njegovo ljubezen do glasbe in močno predanost delu s Pihalnim orkestrom Alples Železniki. Na nastopu, takrat najmlajšega pihalnega orkestra v Sloveniji, je nastopilo 27 fantov in eno dekle:

I. klarinet:	Benedik Janez Zadravec Štefka Prevc Darko	baskrilovka:	Kofler Igor Oman Simon Bernard Martin
II. klarinet:	Nastran Matevž Rant Andrej Polajnar Peter	bariton:	Gartner Roman Nastran Marko
III. klarinet:	Tolar Janez Potočnik Janez Gartner Robert	rog:	Thaler Drago
krilovka:	Berce Zdravko Fajfar Jože Možgan Jože Nastran Miha Zadravec Štefan Mohorič Tomaž	pozavna:	Šuštar Janez
		F-bas:	Ceferin Roman
		B-bas:	Berce Vilijem
		tolkala:	Košir Roman Zadravec Janko
			Greblo Sašo Kofler Emil

Prvi nastop, 12. julij 1980. Foto: Blaž Dolenc

Uspešen nastop je delavce in vodilne prepričal, da je delovna volja mladih muzikantov in njihovih strokovnih vodij zares prizadevna in trdna ter da so sredstva, ki jih podjetje Alples zanje namenja, dobra naložba. Po besedah Lada Grebla, takratnega vodje orkestra, so prvi nastopajoči člani ponovno oživili dolgoletno tradicijo godbe na pihala, ki je včasih v teh krajih že aktivno delovala.

Otvoritveni koncert Pihalnega orkestra Alples Železniki

Aplavz, čestitke in priznanja poslušalcev na prvem nastopu so vlili dirigentu in mladim godbenikom voljo do nadaljnega, še bolj prizadevnega učenja in vaj. Eden prvih večjih nastopov je bil pol leta kasneje, 11. januarja 1981, v Dražgošah na proslavi v okviru občinskega praznika ter tradicionalni prireditvi Po stezah partizanske Jelovice. Orkester se je predstavil s štirimi skladbami: državno himno, žalostinko, koračnico in skladbo Jugoslavija.

Ob otvoritvi Centra usmerjenega izobraževanja v Škofji Loki, septembra 1981, je orkester prvič nastopil v svojih uniformah. Nakup so omogočili podjetje Alples in starši godbenikov. Podjetje je kupilo kapo, mašno in jakno, ki je imela na levem rokavu velik znak podjetja Alples, starši pa hlače in srajce, oziroma krila in bluže. Kroj celotne obleke je bil oblikovan tako, da bi otroci hlače in srajce lahko nosili tudi na drugih prireditvah in proslavah. Za take obleke so se odločili, ker so otroci še rasli in bi bil zaradi prevelikega stroška nakup novih uniform vsaki dve leti nesmiseln.

Ob otvoritvi Centra usmerjenega izobraževanja v Šk. Loki. Foto: Blaž Dolenc

Pihalni orkester Alples Železniki je imel svoj otvoritveni koncert 10. oktobra 1981. To je bilo približno dve leti po začetku aktivnih vaj, za mnoge prvega igranja na svoj instrument. Koncert je bil priložnost, ki jo je podjetje Alples izkoristilo za podelitev priznanj dirigentu in kapelniku orkestra, prof. Dragiši Miškoviću, ter njegovemu

pomočniku pri pedagoškem delu, Janezu Benediku. S svojim prizadevnim in vztrajnim delom sta si priznanji resnično zaslužila.

V obdobju od julija 1980 do novembra 1982, ko je orkester štel že 40 članov, je na različnih prireditvah nastopil 37-krat. Najpomembnejši sta bili gostovanje v Krškem in srečanje pihalnih godb na Bledu, kjer se je mladi orkester – tako po letih igranja kot tudi po članih – prvič srečal z drugimi orkestri in se jim predstavil. Orkester se je z veseljem odzval vsem vabilom. Vsak nastop so godbeniki, s svojim dirigentom na čelu, vzeli zelo resno, saj so se dobro zavedali, da se le tako lahko uveljavijo in si med pihalnimi orkestri ustvarijo dobro ime.

Ustanovitev društva Pihalni orkester Alples Železniki

Ustanovni občni zbor Pihalnega orkestra Alples Železniki je bil 13. novembra 1982. Od takrat dalje je bil, pod pokroviteljstvom podjetja Alples, orkester organiziran kot samostojno društvo v okviru Zveze kulturnih organizacij Škofja Loka. Samostojno je začel poslovati 1. januarja 1984, pred tem datumom se je vse poslovanje vodilo v okviru sindikata podjetja Alples. Hkrati so s svojim delom pričeli organi društva; izvršilni odbor, nadzorni odbor in disciplinsko razsodišče. Za prvega predsednika orkestra je bil na ustanovnem občnem zboru izvoljen Lado Greblo.

Udeleženci ustanovnega občnega zbora. Foto: Blaž Dolenc

Orkester je bil registriran na Krajevnem uradu v Železnikih. Ob ustanovitvi je bilo potrebnih deset članov. Poleg glavnega pobudnika, direktorja Jožefa Demšarja, so bili ustanovni člani v glavnem kar člani kolegija direktorja podjetja Alples:

Vladimir Greblo
 Dragiša Mišković
 Anton Tavčar
 Franc Benedik
 Franc Giacomelli
 Marija Schulz
 Janez Benedik
 Jože Krapš
 Ljubo Osovnikar
 Lovro Gajger

Koncert ob 5. obletnici – godbeniki v novih uniformah

S samostojnim koncertom ob 5. obletnici, 26. oktobra 1984, je orkester dokazal, da so se sredstva, ki sta jih naložila podjetje Alples in Zveza kulturnih organizacij Škofja Loka v izobraževanje mladih godbenikov, obrestovala. Številni poslušalci so bili dokaz, da pihalni orkester v kraju »nekaj pomeni«. Program koncerta je bil sestavljen iz koračnic, narodne in moderne ter koncertne glasbe. Na njem so bile prvič podeljene Gallusove značke – bronaste, ki jih je za dolgoletno ljubiteljsko ukvarjanje z glasbeno dejavnostjo podeljevala Zveza kulturnih organizacij.

Od ustanovitve pa do 5. obletnice je imel orkester 84 nastopov, kar je približno 17 na leto. »V letu 1984 je bilo opravljenih 1500 ur poučevanja, imeli pa smo 22 nastopov – godbeniki smo ustregli prav vsem, ki so želeli imeti naš orkester na prireditvi,« je v letno poročilo o delu orkestra napisal takratni predsednik Lado Greblo. Pihalni orkester je v prvih petih letih delovanja za svoje delo prejel številna priznanja in to je člane opogumilo za nove naloge in obveznosti v naslednjem petletnem obdobju.

Ob 5. obletnici. Foto: Blaž Dolenc

Ob praznovanju svojega prvega pomembnejšega jubileja je orkester dobil nove uniforme. Godbenikom jih je kupilo podjetje Alples. Uniformo so sestavljali: sive hlače ali krilo z belim trakom ob straneh, zelen suknjič z znakom podjetja Alples, zelena kapa in kravata. K temu je sodila bela srajca oziroma bluza. Nove enotne uniforme so dale orkestru nov in lepši videz ter tako prispevale k boljši predstavitvi donatorja, podjetja Alples. Nekaj let pozneje so godbeniki dobili še zelene dežne plašče in srajce s kratkimi rokavi.

V jubilejnem letu 1984 je bilo za Pihalni orkester Alples Železniki še nekaj pomembnih nastopov. Februarja je orkester sodeloval na sprejemu olimpijskega ognja, junija na pevskem taboru v Šentvidu pri Stični, septembra je igral na otvoritvi mednarodne razstave umetnostne fotografije v Ljubljani in poleti prvič nastopal na čipkarskih dnevih v Železnikih.

Čas mladostniške muhavosti tudi našemu orkestru ni prizanesel

Po odhodu Lada Grebla iz podjetja Alples, leta 1985, je vodenje orkestra za eno leto prevzel Franc Benedik, ki je bil v Alpsu vodja splošno-kadrovskega področja. V tem letu je Pihalni orkester skupaj s folklorno skupino Tehnik Škofja Loka gostoval v pobratenem mestu Medicina v Italiji. Nastop, za katerega je orkester prejel številne pohvale, je bil za vse člane lepo in nepozabno doživetje ter nagrada in priznanje za dotedanje delo in trud.

V letih 1985 in 1986 je imel Pihalni orkester Alples Železniki vsakoletne nastope: na proslavah v Dražgošah in ob krajevnem prazniku v Železnikih, na pustnem sprevodu, čipkarskih dnevih, na proslavi ob dnevu republike ter na otvoritvi FIS pokala Loka, na kateri je prvič igral leta 1983. Vse od leta 1981 dalje je vsako leto odigral prvomajsko budnico.

Mladi godbeniki so začeli odhajati na služenje vojaškega roka, kar je imelo za posledico ohromljeno zasedbo orkestra – pomanjkanje posameznih instrumentov. Zgodilo se je, da so bili na služenju hkrati tudi štirje člani, kar je bila za orkester velika težava.

Leto 1987 je bilo zaznamovano s tragično izgubo. Smrtno se je ponesrečil Roman Košir, eden izmed prvih članov orkestra. V tem letu – pod vodstvom Janeza Benedika, ki je bil za predsednika izvoljen na občnem zboru 4. aprila 1986 – je imel orkester 20 nastopov; največ v Železnikih in nekaj zunaj meja občine Škofja Loka. V začetku julija je orkester sodeloval na izseljenskem pikniku v Škofji Loki, oktobra pa v Selcih na proslavi ob 70-letnici smrti dr. Janeza Ev. Kreka, ki je bila zelo odmevna v republiki Sloveniji, saj je bilo na proslavi takratno najvišje republiško vodstvo. Samostojna koncerta sta bila marca na Češnjici in septembra v Strunjanu, kjer je orkester letoval. Letovanje je bilo zahvala godbenikom za prizadevno delo. Pihalni orkester je vključno z blagajničarko Zdenko Pfajfar in tajnikom Branetom Mohoričem štel 42 članov.

Fantje so bili mladi in polni življenja, zato so se v drugi polovici leta začele pojavljati težave z disciplino. Na izrednem občnem zboru 15. decembra je bilo sklenjeno, da bodo od januarja 1988 vaje enkrat tedensko – ob četrtkih zvečer, po potrebi sekcijske vaje ter učenje posameznih instrumentov. Kapelnik prof. Miškovič je dejal, da je treba dvigniti tehnično raven godbe, ker je edino v boljši kakovosti igranja smisel bodočega dela. To je bila rdeča nit dela tudi v naslednjih letih.

V letu pred praznovanjem 10. obletnice je v orkestru prišlo do nesporazumov med prof. Miškovičem, predsednikom orkestra Janezom Benedikom in vodstvom podjetja Alples. Janez Benedik, ki je za orkester s svojim sodelovanjem in poučevanjem klarinetov nesebično žrtvoval veliko časa, je z aktivnim igranjem prenehal. Za njim je bil za predsednika orkestra 9. junija 1988 izvoljen Rafko Habjan.

Tega leta, v začetku julija, je bil nastop na Iskriadi na Soriški planini, v dotedanji zgodovini orkestra eden izmed prvih nastopov pred tako številnimi poslušalci. Godbeniki smo si prireditev zapomnili po tem, da nas je kljub poletju presenetil hud mraz in močan dež. Septembra je imel orkester dvodnevni izlet v Portorož, kjer je imel samostojni koncert. Do konca leta so se tudi uredili zaradi nesporazumov nekoliko skaljeni medsebojni odnosi.

Člani orkestra smo postajali starejši in začele so se poroke. Med prvimi sta se leta 1988 poročila Tone Jelenc in Emil Kofler. Ob tej priložnosti smo se v orkestru naučili Svatbeno koračnico in jo ob njunih porokah obema zaigrali. Prvo igranje ob poročni slovesnosti pa je imel orkester že leta 1983, ko se je poročil Vili Berce. Godbeniki so ga na poročni dan presenetili kar pred domačo hišo.

Praznovanje 10. obletnice

V prvih desetih letih delovanja je Pihalni orkester Alples Železniki imel okoli 170 nastopov. Nekateri »tradicionalni« so bili skoraj vsako leto; prvomajske budnice, pustni sprevodi, proslave ob državnih, občinskem in krajevnem prazniku ter nastopi na čipkarskih dnevih in otvoritvah FIS pokala Loka. Poleg teh nastopov in vsakoletnega samostojnega koncerta je orkester največkrat nastopal na različnih gasilskih prireditvah - obletnicah prostovoljnih gasilskih društev in otvoritvah gasilskih domov - drugih otvoritvah novih ali obnovljenih objektov in raznih prireditvah in proslavah, ki so bile v Železnikih, Škofji Loki ter zunaj meja takratne občine Škofja Loka. Udeleževal se je občinskih srečanj pihalnih orkestrrov in srečanj pihalnih orkestrrov Gorenjske. Od leta 1987 dalje je pihalni orkester igral tudi na pogrebih.

Slavnostni koncert ob 10. obletnici je bil 21. oktobra 1989 v kinodvorani na Češnjici. Na njem se je orkester predstavil s številnimi novimi skladbami. Ob tej priložnosti so bile za dolgoletno ukvarjanje z glasbeno dejavnostjo podeljene bronaste Gallusove značke, kapelniku prof. Miškoviću pa je bila podeljena zlata Gallusova značka. Praznovanje se je nadaljevalo naslednji dan, ko sta se našemu orkestru v promenadnem koncertu pred blagovnico na Češnjici pridružila pihalni orkester iz Krškega in Godba Gorje.

Stane Čadež, takratni direktor podjetja Alples, je na občnem zboru leta 1989 orkester pohvalil za izpeljane slovesnosti ob 10. obletnici obstoja in obljubil nadaljnjo podporo podjetja. Prof. Mišković je predstavil plan dela, v katerem je poudaril, da bo v prihodnje potrebno izboljšati igranje vsakega glasbenika posebej in razširiti prostor igranja na območje izven Selške doline. Poleg rednih nastopov v letu 1989 je imel orkester septembra izlet v Portorož in sredi leta dobil novega tajnika, Andreja Ranta.

Pihalni orkester na Triglavu

V za Slovenijo prelomnem letu 1990 smo člani orkestra naredili prav poseben podvig - osvojili smo najvišji slovenski vrh. Ideja, da bi z inštrumenti odšli na Triglav, je bila pri nekaterih članih prisotna kar nekaj časa, v letu 1990 pa je dozorela. Žal nas je vse tri dni spremljalo bolj slabo vreme, a je vsem, ki so se pohoda udeležili, ta ostal v nepozabnem spominu. Naš izlet je povsem naključno sovpadal s prireditvijo »Slovenski vrh, na slovenskem vrhu«. Ker se v deževnem septembrskem sobotnem dopoldnevu nismo mogli povzpeti na vrh Triglava, smo v koči na Kredarici sodelovali na tej prireditvi. Z neposrednim radijskim prenosom smo tako igrali poslušalcem Radia Slovenija. Na Triglav smo ponovno odšli leta 1992, a takrat brez inštrumentov.

S trdno voljo smo uspešno prebrodili čas najtežje finančne stiske

Do leta 1991 je orkester nastopal na prireditvah, ki so bile stalnica v njegovem delovanju, in se udeleževal vseh drugih, na katere je bil povabljen. Vodenje orkestra je na občnem zboru februarja 1991 prevzel France Jelenc. Na naše delo je vplivala osamosvojitvena vojna, saj je zaradi nje mnogo nastopov odpadlo, med drugimi srečanje pihalnih orkestrrov občine Škofja Loka. Imeli smo le 14 nastopov - večino v prvi polovici leta.

Po letu 1990 nam je za delovanje orkestra začelo primanjkovati finančnih sredstev in obdobje do leta 1995 je zaznamoval »pravi boj za preživetje orkestra«, zato je za ta čas arhivskega gradiva nekoliko manj. Tik preden smo imeli povsem »prazno blagajno«, smo leta 1992 kupili tenorsaksofon, ki je bil za boljši zven orkestra nujno potreben. V začetku tega leta je v orkestru sodelovalo 30 glasbenikov, a jih je med letom pet odšlo, pridružila pa sta se nam dva novince. V tem letu smo tudi zadnjič igrali na pogrebu, ker smo že v preteklih letih imeli malo tovrstnih nastopov.

Najtežje obdobje v vsej dobi delovanja je bilo v letih od 1993 do 1995, v

času predsedovanja Petra Polajnarja – vodenje orkestra je prevzel leta 1992. Ni bilo urejenega financiranja, denarja je primanjkovalo za osnovne potrebščine. Kapelniku prof. Miškoviću je plačilo za opravljeno delo izostalo za dobo skoraj celega leta. Ker druge rešitve nismo videli, smo na občnem zboru leta 1994 sklenili, da bomo problem financiranja reševali sproti in denar iskali povsod. V orkestru smo to poimenovali »vsesplošna fehtarija«.

V težkem finančnem položaju sta nam v letih 1993 in 1994 pomagali Krajevna skupnost Železniki in Občina Škofja Loka, ki sta za pokritje neplačanih obveznosti orkestru nakazali potrebna finančna sredstva. Za delovanje orkestra sta se osebno zavzela predsednik Sveta krajevne skupnosti in kasneje župan občine Železniki Alojzij Čufar in predsednik Izvršnega sveta Skupščine občine Škofja Loka Vincencij Demšar.

Prostori, kjer so bile vaje, so postali last Kmetijsko-gozdarske zadruga Škofja Loka. Pojavilo se je vprašanje, ali bomo v njih še lahko imeli vaje in kako bo z najemnino. Inštrumenti so bili dotrajani, zato je bil nakup novih nujno potreben, denarja pa ni bilo niti za osnovne stvari. Z optimizmom smo zrl naprej in v plan dela zapisali organiziranje praznovanja 15-letnice orkestra in udeležbo na festivalu pihalnih orkestru v Ormožu. Pojavljati so se začele prve želje po lastni kaseti.

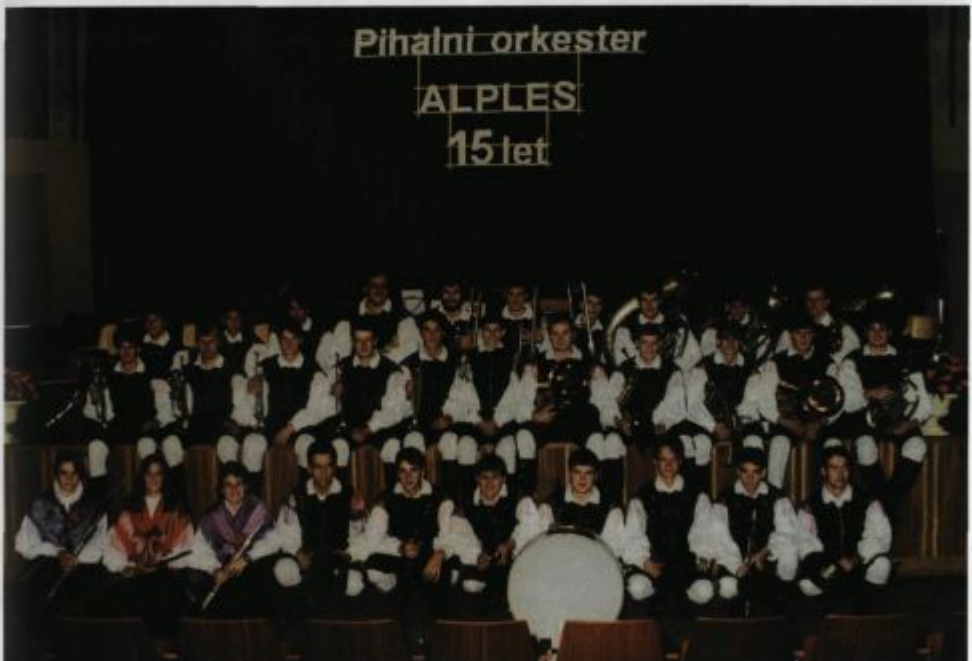
Zadnjič v zelenih uniformah. Foto: Anton Sedej

Uniforme, ki smo jih imeli od leta 1984, so nam postale premajhne. Že nekaj let smo razmišljali o novih, a denarja ni bilo. V desetih letih smo vsi tako zrasli, da zamenjave oblek med člani niso bile več mogoče. Bližnje praznovanje 15-letnice je bilo priložnost in obenem potreba, da bi orkester začel nastopati v novi podobi. Odločili smo se za nakup novih uniform in sklenili, da si obleko kupi vsak sam, kar je bila ob takratni finančni stiski edina rešitev. Zgledovali smo se po Godbi Gorje in se dogovorili, da bomo ob praznovanju 15-letnice začeli nastopati v slovenskih narodnih nošah.

Prelomno leto 1994 in naša 15. obletnica glasbenega ustvarjanja

Leto 1994 je kljub zamenjavi dirigenta zaznamovalo veliko pomembnih nastopov. Krona vseh je bil slavnostni koncert ob 15-letnici orkestra. Junija smo organizirali srečanje pihalnih orkestrów škofjeloške občine, na katerem sta poleg nas sodelovala pihalna orkestra iz Škofje Loke in Žirov. Nato smo se v Ormožu udeležili Festivala slovenskih godb v zabavnem in narodnozabavnem programu in v svoji kategoriji dosegli četrto mesto.

Na nastopu na čipkarskih dnevih v Železnikih nas je zadnjič vodil naš dolgoletni dirigent in kapelnik prof. Dragiša Mišković. Žal bolezen ne izbira in po zdravju našega tovariša je posegla ravno takrat, ko smo ga najbolj potrebovali. Kljub upanju, da se bo njegovo zdravstveno stanje izboljšalo, smo bili tik pred praznovanjem 15-letnice prisiljeni poiskati novega dirigenta. Želja prof. Miškovića je bila, da ga nadomesti njegov učenec Damjan Tomažin. Damjan, ki je že prej nekajkrat sodeloval z našim orkestrom, se je njegovi želji in prošnji orkestra odzval.

Ob 15. obletnici. Foto: Anton Sedej

Avgusta smo pričeli z delom in pod taktirko novega dirigenta v dobrem mesecu uspešno izpeljali praznovanje obletnice. Obeležena je bila s slavnostnim koncertom 17. septembra v kinodvorani na Češnjici. Članom so bile za dolgoletno delo na glasbenem področju podeljene bronaste in srebrne Gallusove značke. V nedeljo, 18. septembra, sta bila na praznovanje povabljeni Godba Gorje in Občinski pihalni orkester Trebnje. Slednji se je v zadnjem hipu opravičil in tako sta bila koncert ter parada izvedena le skupaj z gorjansko godbo.

Povorka ob 15-letnici, v ozadju Godba Gorje. Foto: Anton Sedej

Ob praznovanju 15-letnice smo bili zelo ponosni na naše nove uniforme – narodne noše, ki smo si jih godbeniki kupili sami. Vsak je tako prispeval skoraj 1.000 DEM. »... to je več, kot je kdorkoli kdaj prispeval v dobro orkestra,« je v letnem poročilu o delu orkestra napisal predsednik Peter Polajnar. O praznovanju 15-letnice smo posneli tudi videokaseto, ki je trajen dokaz in priznanje za naše delo. Leto, v katerem smo za nastope in prireditve, ki smo jih organizirali, dobili številne pohvale, smo zaključili s pripravami na koncert ob slovenskem kulturnem prazniku.

Ob koncu leta so se za orkester začeli boljši časi. Urejati se je začelo financiranje, poleg tega nam je Kmetijsko-gozdarska zadruga Škofja Loka – enota Češnjica omogočila brezplačni najem prostorov. Pogodba o nadaljnjem sodelovanju je bila podpisana v letu 1995.

Leto 1995 – kljub lepim doživetjem zasenčeno s smrtjo našega prvega dirigenta

V začetku leta 1995 je umrl prvi dirigent in kapelnik našega orkestra prof. Dragiša Mišković. Godbeniki smo ga 23. januarja na pokopališču v Žalcu pospremili na zadnji poti. »Žalostno je bilo slovo od tovariša, katerega smo vsi spoštovali. Njegov odhod je za sabo pustil nenadomestljivo praznino, kar pa nas ni omajalo, temveč nas je še utrdilo na poti, katero nam je on začrtal.« (Peter Polajnar, 1996)

Junija smo gostovali na Dunaju, kamor nas je povabila Vlasta Lokar – Lovrenčič, ki je v slovenski farni cerkvi vodila pevski zbor. Gostovanje je vključevalo dvodnevno bivanje na Dunaju in v tem času smo imeli tri nastope:

- promenadni koncert v mestnem parku,
- celovečerni koncert ob otvoritvi gostišča,
- sodelovanje pri maši na praznik svetega rešnjega telesa in promenadni koncert na trgu.

Na Dunaju, v ozadju dvorec Schönbrunn. Foto: Arhiv PO

Leto 1995 je bilo rekordno z vidika nastopov, saj jih je bilo nad 30. V orkestru je sodelovalo 27 rednih članov; od tega 3 dekleta in 6 novincev. Društvo je skupaj z dirigentom in blagajničarko štelo 35 članov. Leto je bilo izjemno tudi v tem pogledu, da z igranjem ni prenehal niti en član, s čimer se v preteklih letih nismo mogli pohvaliti.

V pričakovanju 20-letnice

V letu 1996 je imel Pihalni orkester 27 nastopov. Prvi nastop je bil kot običajno v Dražgošah, naslednji večji pa kot samostojni koncert ob slovenskem kulturnem prazniku v Železnikih. Najodmevnejše je bilo gostovanje v Torinu v Italiji, kjer je ekipa občine Železniki sodelovala na Igrah brez meja. Tja nas je sodelujoča ekipa povabila kot navijače. Prireditelj, na kateri smo nastopali, je bila predvajana na številnih evropskih in na nacionalni slovenski televiziji. V Torinu, kamor smo odšli za dva dni, smo imeli tri nastope:

- promenadni koncert v mestnem parku,
- povorka ob odhodu tekmovalcev izpred hotela,
- sodelovanje na prireditvi.

Financiranje orkestra se je dokončno uredilo. Z nastankom nove občine Železniki, leta 1995, smo v proračunu dobili svojo postavko in tako redno letno dotacijo. V zameno smo za potrebe Občine vsako leto odigrali pet nastopov »brezplačno«.

Poslovanje podjetja Alples se je izboljšalo, tako so bile redne tudi dotacije glavnega sponzorja. Takoj ko smo dobili prva finančna sredstva, smo začeli s prepotrebnimi nakupi novih inštrumentov. Najprej je bila to tuba B, za katero smo denar zbirali dve leti, in kmalu za tem še tuba F.

Leta 1996 smo v orkestru začeli ugotavljati, da nam za kakovostnejše igranje primanjkuje glasbenikov. Pojavilo se je vprašanje, kako pridobiti nove člane in zanje organizirati izobraževanje. Do leta 1995 je vse poučevanje opravil prof. Miškovič, toda z njegovo smrtjo je na tem področju nastala velika praznina. Sodelovanje z Glasbeno šolo v Škofji Loki je bilo slabo, saj v Železnikih ni bilo dislociranega oddelka, kjer bi poučevali trobila in pihala. Za našo glavno nalogo smo si tako do praznovanja 20. obletnice zadali pridobitev novih članov.

Z Glasbeno šolo Škofja Loka smo se začeli dogovarjati, da bi v Železnikih pričeli s poučevanjem inštrumentov za potrebe pihalnega orkestra, posebej trobil, ki smo jih v orkestru najbolj potrebovali. V skupnem projektu širitve glasbene šole v Železnikih, bi Pihalni orkester pomagal pri pridobivanju učencev. V Osnovni šoli Železniki bi za učence organizirali koncert, jim predstavili orkester in inštrumente ter jih tako navdušili za vpis v glasbeno šolo in igranje v orkestru. Prvi tak koncert smo izvedli aprila 1997. Na avdicijo se je prijavilo 20 učencev in 5 izmed njih jih je začelo obiskovati glasbeno šolo, kasneje pa pričelo z igranjem v orkestru. S takšnimi predstavitvenimi koncerti še sedaj vsako leto pridobivamo učence dislocirane enote glasbene šole v Železnikih in nove godbenike.

V Selcih za najmlajše. Foto: Damjan Demšar

Vodenje orkestra je na občnem zboru leta 1997 prevzel Tone Šolar, pri tem mu je pomagal tajnik Boštjan Demšar. Leto smo si zapomnili po številnih nastopih v poletnem času. Od junija do avgusta je bilo 18 nastopov, kar je pomenilo, da smo

imeli skoraj vsak konec tedna vsaj en nastop, velikokrat pa tudi po dva. V drugi polovici leta smo bili veliko brez dirigenta, saj je bil Damjan Tomažin na služenju vojaškega roka, zato so bile vaje v tem času le »bolj za ohranjanje kondicije«. Večino denarja smo namenili nakupu inštrumentov: kupili smo klarinet in altsaksofon, še vedno pa nam je primanjkovalo inštrumentov za učence glasbene šole.

Leto 1998 je bilo že zaznamovano s pripravami na praznovanje 20-letnice in pripravami na snemanje prve kasete in zgoščenke. Orkester je imel 50 vaj in 28 nastopov. Poleg rednih vsakoletnih nastopov smo se udeležili Festivala koračnic v Mengšu in dvakrat igrali na slovesni zaprisegi v vojašnici v Kranju, kjer smo bili že redni gostje. Od leta 1994 dalje smo na zaprisegah nastopali vsako leto vsaj enkrat. V okviru praznovanja 650. obletnice prve omembe Železnikov v pisnih virih smo organizirali srečanje pihalnih orkestrrov bivše občine Škofja Loka. Konec septembra smo odšli na enodnevni izlet v München na Oktoberfest. Tudi v letu 1998 smo kupili nove inštrumente: dve krilnici, dve trobenti, bariton, klarinet, činele in veliko časa posvetili pridobivanju novih članov ter sodelovanju z Glasbeno šolo Škofja Loka. Podjetje Alples nam je v začetku leta kupilo plašče, zato je od takrat naprej igranje v narodnih nošah pozimi nekoliko lažje.

20. obletnica – mejnik v našem delovanju

Delo v jubilejnem letu 1999 se je začelo s snemanjem prve kasete in zgoščenke. Nanj smo se pripravljali že v zadnjih mesecih preteklega leta. Snemali smo 13. in 14. marca v kinodvorani na Češnjici in posneli 12 skladb zabavnega ter narodnozabavnega žanra. Predstavitev kasete in zgoščenke smo načrtovali ob praznovanju našega jubileja, a se je žal zataknilo pri tiskanju ovitkov za zgoščenko; do jubilejnega koncerta so bile izdelane le kasete.

Ob 20. obletnici. Foto: Aleksander Čufar

Ob praznovanju 20. obletnice delovanja smo v Pihalnem orkestru Alples Železniki izpeljali dve prireditvi: koncert ter srečanje pihalnih orkestrrov. Na jubilejnim koncertu, 25. junija, v kinodvorani na Češnjici je bila tudi podelitev bronastih in srebrnih Gallusovih značk za dolgoletno delo v ljubiteljski glasbeni dejavnosti. Repertoar je bil v glavnem sestavljen iz skladb, ki so bile posnete na kaseti in zgoščenki, saj je bil koncert hkrati promocija našega novega izdelka. Praznovanje smo nadaljevali v nedeljo, 27. junija, s srečanjem pihalnih orkestrrov, ki je bilo pod šotorom pred plavžem v Železnikih. Srečanje, na katero smo povabili Godbo Gorje, Pihalni orkester Alpina Žiri in Pihalni orkester Svea Zagorje, se je začelo s povorko sodelujočih orkestrrov izpred blagovnice v Železnikih.

Na koncertu ob 20. obletnici. Foto: Damjan Demšar

Praznovanje je dodatno popestrila razstava v galeriji Muzeja v Železnikih, ki jo je postavil naš »uradni fotograf« Aleksander Čufar. Na njej je bilo predstavljenih vseh dvajset let delovanja orkestra. Ob jubileju so bili izdelani plakati z istim motivom, kot je na ovitku zgoščenke in kasete – fotografija godbenikov Pihalnega orkestra Alples Železniki v narodnih nošah.

Vseh nastopov v jubilejnim letu 1999 je bilo 30. Poleg »tradicionalnih« nastopov smo na povabilo Gorenjskega glasa 27. aprila igrali v Arboretumu Volčji Potok. Nastop in reportaža v časopisu sta bila za orkester dobra promocija in povabilo na naše prireditve ob koncu junija. Glasbeno delo smo na dan slovenske samostojnosti in prazniku sv. Štefana, 26. decembra, zaključili s prvim božično-novoletnim koncertom v kinodvorani na Češnjici. Zamisel in nastop sta se izkazala kot zelo uspešna, saj je bila dvorana polna do zadnjega kotička. S tem koncertom smo

spremenili datum naših rednih letnih koncertov, ki so bili prej ob slovenskem kulturnem prazniku, in sklenili, da bo ta koncert postal stalnica v delovanju orkestra.

Pihalni orkester Alples Železniki v novem tisočletju

Po praznovanju 20-letnice smo se bolj posvetili delu doma. Edino gostovanje orkestra v tujini je bilo septembra 2000, ko smo se udeležili otvoritvene povorke Oktoberfesta v Münchnu. Sodelovali smo na povabilo tamkajšnje slovenske folklorne skupine Lipa. Nastop orkestra v povorki, ki je bila dolga več kot 5 kilometrov, je bil s strani gostiteljev deležen številnih pohval. Gostovanje je godbenikom ostalo v lepem spominu, saj smo po končanem nastopu na prireditvenem prostoru pod šotorom doživeli pravo vzdušje Oktoberfesta.

Otvoritvena povorka Oktoberfesta v Münchnu. Foto: Damjan Demšar

Letno imamo povprečno 30 nastopov. Igramo tudi na porokah svojih članov, in ker so se leta 2002 poročili kar trije, smo jih v tem letu imeli 34. Za orkester in za glavnega pokrovitelja, podjetje Alples, je bil posebno priznanje nastop na otvoritvi pohištvenga sejma novembra na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani in igranje na otvoritvi Svetovnega pokala v sankanju na naravnih progah januarja v Železnikih. Poleg vsakoletnih nastopov, med katere spadajo prvomajska budnica, božično-novoletni koncert in koncert za osnovnošolce, sodelovanje na kulturno-etnoloških prireditvah, kot so Čipkarski dnevi v Železnikih in Dan teric v Davči, ter sodelovanja na prireditvah ob različnih praznikih, se redno udeležujemo srečanj pihalnih orkestrrov nekdanje občine Škofja Loka in srečanj pihalnih orkestrrov Gorenjske. Sodelovali smo na povorki ob Dnevu narodnih noš v Kamniku in na obletnicah orkestrrov, s katerimi že dolgo sodelujemo. Povsod smo lepo sprejeti, saj so nastopi deklet in fantov v slovenskih narodnih nošah vedno »prava paša« za ušesa in oči.

V zadnjih letih smo veliko časa namenjali uvajanju mladih glasbenikov v delo orkestra. Skrb za izobraževanje in stalen dotok mladih se nam je obrestovala, kajti

prihajati so začeli novi godbeniki. Nekateri med njimi še vedno obiskujejo glasbeno šolo in s tem prispevajo k dvigu glasbene izobrazbe orkestra in h kakovostnejšemu igranju. V vseh letih, odkar z glasbeno šolo redno sodelujemo, je pri orkestru na novo začelo igrati 16 mladih godbenikov.

Bilo nas je vedno več in prostori za vaje so postali premajhni. Skenili smo, da jih bomo temeljito prenovili. Prenova je bila potrebna, ker prostori niso bili izolirani in pozimi brez kurjave. V okviru finančnih možnosti smo se odločili, da bo prenova potekala v dveh fazah. V prvi fazi – začeli smo julija 2000 – smo obnovili prostor za skupne vaje, v naslednjih letih pa prostor, kjer smo uredili učilnice. V obnovo smo vložili okrog 6 milijonov tolarjev in člani opravili nad 1900 prostovoljnih ur dela. Prostore smo v letu 2004 opremili ter s tem izpolnili nalogo, ki smo si jo zadali do praznovanja 25-letnice.

Do 25. obletnice smo si zadali še en cilj: izboljšanje kakovosti igranja. Razlog za to je bila tudi odločitev, da pričnemo s sodelovanjem na tekmovanjih Zveze slovenskih godb, v katero smo se včlanili leta 2001. Maja istega leta smo se udeležili tekmovanja v 4. težavnostni skupini, ki je bilo v Sv. Antonu pri Kopru. Dosegli smo srebrno plaketo in glede na to, da je bilo to naše prvo tekmovanje, smo bili z uvrstitvijo zadovoljni. Z Zvezo slovenskih godb sodelujemo še na drugih področjih: udeležujemo se seminarjev, izobraževanj in posvetov, ki jih prireja. Poleg tega smo v letu 2001 s trobilno zasedbo orkestra prvič sodelovali na regijskem tekmovanju, kjer smo prav tako dosegli srebrno plaketo.

21. tekmovanje slovenskih godb, Sv. Anton pri Kopru. Foto: Arhiv PO

Igranje v orkestru zahteva od vsakega posameznika veliko časa in samodiscipline, predvsem glede udeleževanja vaj. Te potekajo dvakrat tedensko in mnogi zanje in za nastope orkestra, na katerih preživimo številne konce tedna, žrtvujemo svoj dopust. Čeprav ni vedno lahko, na vsa odrekanja kmalu pozabimo, saj nas igranje veseli in v glasbi najdemo zadoščenje, mir ter sprostitvev od vsakodnevnega hitenja in naporov. Vsi skupaj se zavedamo, da noben nastop ni nepomemben in da vsak izmed članov prispeva pomemben kamenček v mozaiku delovanja orkestra. Tudi vsakoletni pikniki članov orkestra skupaj z njihovimi družinskimi člani prispevajo k temu, da se v orkestru dobro razumemo in se med nami vzpostavijo močnejše prijateljske vezi.

Vseh uspehov in zagnanega dela v zadnjem obdobju ne bi bilo brez prizadevnega vodstva. Leta 2000 je vodenje orkestra prevzel Boštjan Demšar, ki si je že prej kot tajnik zelo prizadeval za ustanovitev glasbene šole ali vsaj za poučevanje instrumentov za potrebe orkestra v Železnikih. Pri delu nas je spodbujal in motiviral, da smo sledili njegovim smelim zamislim in idejam. Marsikdaj ni bilo lahko, saj imamo skoraj vsi še številne druge obveznosti, a zavedali smo se, da gre za napredek orkestra. To je bila zadostna spodbuda in zagotovilo, da bo naš trud poplačan.

Pika na i pred praznovanjem »srebrnega« jubileja

V letu 2003 nam je uspelo ne le izpolniti zastavljene cilje, ampak jih celo preseči. Imeli smo 28 nastopov; vse od Soriške planine, po Selški dolini, do kamniškega konca in Bleda. Sončno junijsko nedeljo smo gostovali pri zamejskih Slovencih v bližini Celovca, kamor so nas povabili ob njihovem krajevnem praznovanju.

Piko na i so delu v tem letu postavile »neglasbene aktivnosti«. Zaključili smo z obnovo prostorov in na našo pobudo ustanovili Mažoretno društvo. Spretnosti si je oktobra začelo nabirati 18 deklet, ki odslej s svojimi plesnimi vložki popestrijo nekatere naše nastope. V kraju želimo povečati zanimanje otrok za glasbo, zato smo zanje v šolskem letu 2003/04 organizirali glasbene delavnice, ki jih je obiskovalo kakih 45 otrok. V orkestru smo začeli razmišljati dolgoročno in zato pripravili strateški načrt orkestra za obdobje 2004–2007, ki pri finančnih obveznostih vključuje tudi Občino.

Ob praznovanju 20. obletnice smo z izdajo prve kasete in zgoščenke izpolnili veliko željo nas godbenikov in dirigenta Damjana Tomažina. Na izdelek smo še danes ponosni, kajti vse do zaključka snemanja nismo verjeli, da smo tega sposobni. Ko smo dobili prve kasete in zgoščenke, je bilo navdušenje tako veliko, da smo si že takrat zadali cilj, da novo zgoščenko izdamo spet ob 25. obletnici orkestra. S pripravo programa za snemanje so se pričele priprave na praznovanje jubileja. Te so vključevale tudi načrt, da bi v jubilejnem letu v Železnikih organizirali tekmovanje slovenskih godb in srečanje pihalnih orkestrrov Gorenjske. Predlogi so bili sprejeti, saj smo kmalu, v začetku leta 2004, dobili potrditev, da bosta obe prireditvi v Železnikih.

Snemanje kasete in zgoščenke, kinodvorana na Češnjici. Foto: Damjan Demšar

Snemanje druge zgoščenke je v kinodvorani na Češnjici potekalo v dveh delih. Prvi del smo posneli spomladi leta 2002, drugega pa 13. marca 2004. Posnete so skladbe različnih žanrov: koncertne, zabavne, narodnozabavne in koračnice. Med njim je tista, ki smo si jo vsi najbolj želeli – Selska dolina, avtorja Franca Potočnika. Pesem, na katero smo ponosni vsi glasbeniki Selske doline, so med prvimi izvajali Fantje s Praprotna. Potpuri Viže Obzorja sestavljajo pesmi različnih avtorjev, ki jih je igral ansambel Obzorje. Za obe skladbi je aranžma za Pihalni orkester Alples Železniki naredil Vinko Štucl, eden najbolj znanih skladateljev za pihalne orkestre v Sloveniji. Koračnico Alpenfest marsch, za katero je besedilo v slovenščino prevedel dirigent Damjan Tomažin, smo posneli skupaj s pevskim zborom. Naš pogum se kaže s tem, da je na zgoščenki skladba Our director, ki smo jo na božično-novoletnem koncertu leta 2002 posneli v živo. Posebnost druge zgoščenke pa je skladba Highland Cathedral, v kateri se kot solist na dudah predstavi naš član Erik Potočnik.

»Srebrni« člani Pihalnega orkestra Alples Železniki

Ob praznovanju srebrne obletnice je prav, da predstavimo tiste člane, ki skupaj z orkestrom praznujejo srebrni jubilej glasbenega ustvarjanja in igranja v pihalnem orkestru. Leta 1979 so začeli kot otroci in takrat se gotovo niso zavedali, da bodo čez 25 let prav oni tisti, ki bodo predstavljali nosilni steber Pihalnega orkestra. Na prvo srečanje so prišli z različnimi občutki, različnimi pričakovanji in na različne načine; nekateri peš, drugi s kolesom, tretji spet kako drugače. Skoraj nihče ni znal igrati nobenega instrumenta in zanje je bilo to prvo srečanje s čudovitim svetom glasbe. Vsem sta bila skupna veselje do igranja in vztrajnost, ki jih v Pihalnem orkestru Alples Železniki »drži« že 25 let. Iskreno upamo in si želimo, da bi bilo tako tudi v prihodnjih 25 letih.

V Pihalnem orkestru vztrajajo že 25 let:

1. Tomaž Mohorič
2. Rafko Habjan
3. Roman Gartner
4. Vili Berce
5. Tone Jelenc
6. Zdravko Berce
7. Peter Polajnar
8. Miha Nastran
9. Marko Nastran
10. Matevž Nastran

V Orkestru vztrajajo že 25 let. Foto: Boštjan Demšar

»Srebrnim« godbenikom se pridružuje blagajničarka Zdenka Pfajfar, za katero v orkestru pravimo, da je njen instrument blagajna. Z nami je od vsega začetka, »še od predporoda«, pravi sama. Računovodstvo orkestra je vodila, ko je ta deloval še v okviru Alplesovega sindikata. V vseh 25 letih delovanja orkestra nas je spremljala in spoznavala naše »radosti in bolečine«. Zahvaljujemo se ji za zvestobo, ker je vztrajala tudi v najtežjih trenutkih in skupaj z nami upala na boljše čase. Marsikdaj se je zgodilo, da po zaključku občnega zbora, koncerta ali drugega nastopa nismo »našli računa«, kadar smo imeli večerjo v Okrepčevalnici Pfajfar.

Člani Pihalnega orkestra Alples Železniki

Godbenice in godbeniki Pihalnega orkestra prihajamo iz različnih krajev Selške doline: iz Sorice, Davče, Smoleve, Dražgoš, Studena, Selc, Ševelj, Knap in Bukovice. Večina članov prihaja iz Železnikov in bližnjih naselij. Med nami sta godbenika, ki prihajata iz Škofje Loke in iz sosednje Poljanske doline. Pestrost članov se kaže tudi

v poklicih in delu, ki ga opravljamo, vsem pa nam je skupna ljubezen do glasbe in glasbenega ustvarjanja.

Prvič se lahko pohvalimo, da je med nami kar 9 deklet. To je največje število, odkar obstaja orkester, saj so bile običajno med nami le dve ali tri godbenice. Vključno z blagajničarko in dirigentom v Orkestru deluje 49 članic in članov. V zadnjih letih se nam je pridružilo veliko mladih godbenikov, zato po starosti sodelujočih spadamo med mlajše pihalne orkestre v Sloveniji.

Ob 25. obletnici (Foto: Aleksander Čufar)

V jubilejnem letu 2004 v Pihalnem orkestru sodelujejo:

flavta	Melita Šlegel	I. trobenta	Jure Šolar
	Monika Čemažar	II. trobenta	Zdravko Berce
	Andreja Eržen	III. trobenta	Borut Pohar
	Špela Jelenc	altrog	Blaž Kuhar
	Katarina Mohorič	tenor	Tomaž Mohorič
	Erika Mohorič		Janez Šolar
Es- klarinet	Veronika Šmid	bariton	Roman Gartner
	Boris Mohorič		Marko Nastran
	Peter Polajnar	I. pozavna	Aljaž Čufar
I. klarinet	Anže Berginc	II. pozavna	Gašper Gasser
	Matevž Nastran	III. pozavna	Luka Jelenc
II. klarinet	Anton Šolar	b-bas	Vili Berce
	Jakob Rejec		Janez Gartnar
	Aleš Tolar	f-bas	Rafko Habjan
	Gorazd Rant		France Jelenc
III. klarinet	Sebastjan Kamenšek	mali boben	Klemen Štibelj
	Erik Potočnik		Gregor Bogataj
	Jan Medičevc	veliki boben	Robi Berce
altsaksofon	Boštjan Demšar	činele	Tone Jelenc
tenorsaksofon	Tone Habjan	bobni	Klemen Markelj
I. krilovka	Gašper Pokorn	zvončki	Nina Bogataj
	Blaž Šmid	baskitara	France Čufar
II. krilovka	Tilen Jelovčan	glas. delavnice	Helena Rihtaršič
	Miha Nastran	blagajna	Zdenka Pfajfar

Tekmovanje slovenskih godb v 4. in 2. težavnostni skupini

Zveza slovenskih godb v okviru svojega delovanja vsako leto organizira tekmovanje slovenskih godb. Zaradi velikega števila godb in pihalnih orkestrrov, ki so včlanjeni v Zvezo (102), ter različnih kakovosti igranja so ti razdeljeni v različne težavnostne skupine:

- 4. težavnostna skupina,
- 3. težavnostna skupina,
- 2. težavnostna skupina,
- 1. težavnostna skupina,
- koncertna skupina.

Celoten tekmovalni cikel je dolg 3 leta. Prvo leto je tekmovanje v 4. in 2. težavnostni skupini, naslednje leto v 3. in 1. in zadnje leto v koncertni skupini. Vsaka godba ali orkester, ki želi sodelovati na tekmovanjih, najprej začne v 4. težavnostni skupini in potem, glede na kakovost svojega igranja, postopoma napreduje v višje težavnostne skupine. Nastope orkestrrov spremlja tekmovalna žirija, ki na podlagi

zaigranih skladb orkester oceni in nato Zveza slovenskih godb, glede na doseženo oceno, podeli priznanja:

- priznanje za sodelovanje - doseženih do 70 % možnih točk,
- bronasto plaketo - doseženih nad 70 % možnih točk,
- srebrno plaketo - doseženih nad 80 % možnih točk,
- zlato plaketo - doseženih nad 90 % možnih točk,
- zlato plaketo s pohvalo - doseženo nad 95% možnih točk.

Prvega tekmovanja slovenskih godb, kjer smo si priigrali srebrno plaketo, smo se udeležili leta 2001, ko smo se v Zvezo slovenskih godb tudi včlanili. Poleg sodelovanja na tekmovanjih in aktivnega sodelovanja v Zvezi, smo v okviru praznovanja 25-letnice želeli organizirati tekmovanje slovenskih godb v Železnikih, zato smo se za organizacijo tekmovanja v 4. in 2. težavnostni skupini prijaviли na razpis Zveze slovenskih godb. Posebna komisija Zveze je preverila, ali izpolnjujemo vse pogoje in kakšna je akustičnost dvorane - tekmovalnega prostora, in že čez nekaj tednov smo dobili našo kandidaturo potrjeno.

Tako je v soboto, 15., in nedeljo, 16. maja, v organizaciji Pihalnega orkestra Alpes Železniki v športni dvorani v Železnikih potekalo 24. tekmovanje slovenskih godb. Tekmovanja v 4. težavnostni skupini se je v soboto udeležilo 14 pihalnih orkestrrov:

1. Pihalni orkester mestne občine Kranj,
2. Pihalni orkester radeških papirničarjev,
3. Godba Bakovci,
4. Pihalni orkester Tolmin,
5. Glasbeno društvo Bohinj,
6. Pihalna godba Vrhpolje,
7. Mestni pihalni orkester Radlje ob Dravi,
8. Pihalni orkester štorskih železarjev,
9. Ribniška pihalna godba,
10. Pihalni orkester Ljutomer,
11. Društvo »Brkinska godba 2000«,
12. Gasilska godba Vuzenica,
13. Godba na pihala Središče ob Dravi,
14. Pihalni orkester Alpes Železniki.

V nedeljo pa so v 2. težavnostni skupini nastopili štirje orkestri:

1. Pihalni orkester KUD »15. februar« Komen,
2. Pihalni orkester Rudnika Mežica,
3. Pihalni orkester Tržič,
4. Pihalni orkester Ricmanje.

V dveh dneh se je v Železnikih zvrstilo 18 pihalnih orkestrrov in skupaj nad 800 glasbenikov. Vsak orkester je v Železnike prišel dve uri pred svojim nastopom, da

se je v osnovni šoli pripravil na nastop in pred prihodom na tekmovalni prostor opravil vse formalne obveznosti preverjanja s strani Zveze slovenskih godb. Po končanem nastopu in zasluženem kosilu je bil možen ogled Železnikov ali spremljanje nastopov drugih orkestrrov in nato podelitev priznanj.

Tekmovanje je spremljala petčlanska mednarodna žirija, ki so jo sestavljali:

1. prof. Tomaž Habe - predsednik
2. Jože Hriberšek
3. prof. Alojz Zupan
4. univ. prof. dr. Wolfgang Suppan (Avstrija)
5. dr. Friedrich Andras (Madžarska)

Vsak orkester se je na tekmovanju predstavil s tremi skladbami; s skladbo za ogrevanje, ki je namenjena uigravanju in privajanju akustiki dvorane, z obvezno skladbo in s skladbo po lastni izbiri, ki mora biti primerna za težavnostno skupino, v kateri orkester nastopa. Pihalni orkester Alples Železniki je na tekmovanju sodeloval z naslednjimi tremi skladbami:

- Pomp and Circumstance - uvodna,
- Združeni - obvezna skladba,
- Belcanto Overture - skladba po lastni izbiri.

Kakovost igranja je bila v obeh tekmovalnih dnevih na visoki ravni. Predstavniki Zveze slovenskih godb in žirije so povedali, da je kakovost igranja slovenskih godb in pihalnih orkestrrov v zadnjih nekaj letih zelo napredovala. To je posledica dobrega sodelovanja godb in orkestrrov z glasbenimi šolami in ti rezultati se najbolj pokažejo na tekmovanjih.

21. tekmovanje slovenskih godb. Foto: Damjan Demšar

V 2. težavnostni skupini sta Pihalni orkester KUD »15. februar« Komen in Pihalni orkester Tržič prejela zlati plaketi s pohvalo, preostala dva pihalna orkestra pa zlati plaketi. Pihalnim orkestrom v 4. težavnostni skupini sta bili prav tako podeljeni dve zlati plaketi s pohvalo; Pihalnemu orkestru mestne občine Kranj, za doseženih 96,3% možnih točk, in Pihalnemu orkestru radeških papirničarjev, za doseženih 95,6% možnih točk. Poleg tega so bile podeljene še tri zlate plakete in eno izmed njih je dobil Pihalni orkester Alples Železniki. Tega uspeha smo bili resnično veseli, saj smo si zanj z mnogimi vajami vsi zelo prizadevali.

Praznovanje 25-letnice

Od leta 1979, ko je Pihalni orkester Alples Železniki začel s prvimi vajami, je minilo 25 let. To je kar dolga doba, a je za marsikoga – predvsem za »srebrne« člane orkestra – minila zelo hitro. Jubilej nam veliko pomeni, zato smo se nanj s snemanjem druge zgoščenke in obnovo naših prostorov pripravljali že nekaj let prej. Praznovanje se je s 24. tekmovanjem slovenskih godb začelo sredi maja, tisto pravo pa je bilo od petka, 4., do nedelje, 6. junija.

V petek zvečer je bilo slovesno odprtje obnovljenih prostorov, v katerih se bodo izobraževali mladi glasbeniki, godbenice in godbeniki ter na vajah kalil celotni orkester. Prostore sta odprla župan občine Železniki Mihael Prevc in direktor podjetja Alples Železniki Francelj Zupanc, blagoslovil pa jih je župnik Franc Dular. V kratkem kulturnem programu ob otvoritvi so se s solističnimi nastopi predstavili

mladi člani orkestra, ki obiskujejo glasbeno šolo. V obnovljenih prostorih, ki so bili na ogled vse tri dni praznovanja, je bila tudi fotografska razstava o 25-letnem delovanju orkestra.

Vrhunec praznovanja je bil sobotni slavnostni koncert, ki je potekal pod šotorom na parkirišču pred podjetjem Alples. Na njem smo predstavili našo drugo zgoščenko z naslovom Selška dolina, zato je bil repertoar koncerta večinoma sestavljen iz skladb, ki so na zgoščenci. Predstavili smo se tudi s skladbami, s katerimi smo na majskem tekmovanju godb dosegli zlato plaketo. Na koncertu so bile podeljene bronaste, srebrne in zlate Gallusove značke, ki jih za dolgoletno ljubiteljsko ukvarjanje z glasbo podeljuje Javni sklad za kulturne dejavnosti Republike Slovenije. Značke so prejeli:

- bronaste Gallusove značke (več kot 5-letno ukvarjanje z glasbo):
Gregor Bogataj, Monika Čemažar, Andreja Eržen, Blaž Kuhar, Klemen Markelj, Jan Mediževac, Borut Pohar, Erik Potočnik, Gorazd Rant in Aleš Tolar;
- srebrne Gallusove značke (več kot 15-letno ukvarjanje z glasbo):
Robert Berce, Boštjan Demšar, Anton Habjan, Boris Mohorič, Melita Šlegel, Anton Šolar, Janez Šolar, Jure Šolar, Klemen Štibelj in Damjan Tomažin;
- zlate Gallusove značke (več kot 25-letno ukvarjanje z glasbo):
Vili Berce, Zdravko Berce, Roman Gartner, Rafko Habjan, Anton Jelenc, Tomaž Mohorič, Marko Nastran, Matevž Nastran, Miha Nastran in Peter Polajnar.

Praznovanje 25-letnice. Foto: Damjan Demšar

Jubilejni koncert se je zaključil s presenečenjem. Za vse godbenice, godbenike, njihove družinske člane in naše goste smo razrezali torto v obliki številke 25. Koncert smo obenem izkoristili kot priložnost za zahvalo glavnemu sponzorju. Za 25-letno vztrajanje na skupni poti smo direktorju podjetja Alples Francu Zupancu podarili knjigo. Člani orkestra smo s knjižnim darilom izkazali pozornost tudi predsedniku Boštjanu Demšarju, saj brez njegove pripravljenosti in vztrajnosti pri vodenju orkestra v zadnjih letih ne bi bilo opravljenega toliko dela. Veseli smo bili vseh daril in spodbudnih besed, ki so nam jih na slavnostnem koncertu namenili predstavniki godb in orkestrrov, s katerimi že dolgo sodelujemo.

Nedeljsko popoldne je bilo namenjeno srečanju pihalnih orkestrrov Gorenjske. Tako so v Železnike prišli godbeniki iz Godbenega društva Bohinj, Pihalnega orkestra Tržič, Pihalnega orkestra Jesenice - Kranjska Gora in Mestnega pihalnega orkestra Škofja Loka. Posebna gosta ob praznovanju našega »srebrnega« jubileja sta bila Godba Gorje in Pihalni orkester Alpina Žiri.

Srečanje smo pričeli s povorko iz Dašnice do prireditvenega prostora. V povorki je poleg »naših« mažoretk sodelovalo pet orkestrrov, ki so se nato na odru pod šotorom vsak posebej predstavili s tremi skladbami. Praznovanje smo zaključili s presenečenjem za obiskovalce - skupnim nastopom Godbe Gorje, Pihalnega orkestra Alpina Žiri in Pihalnega orkestra Alples Železniki. Skupaj je več kot 100 muzikantov zaigralo tri skladbe, ki so navdušile občinstvo.

Vsi obiskovalci prireditev ob našem praznovanju so dobili bilten »Naših 25 let«. V njem je prvič na enem mestu predstavljeno delo orkestra od prvih dni ustanovitve do snemanja zgoščenke, marca 2004. Kronološko so zbrani in popisani vsi pomembnejši dogodki, ki so bili kje zapisani ali pa so nam godbenikom ostali v spominu. Skupaj sta jih zbrala in spisala Leja Drofenik in Klemen Štibelj.

Pihalni orkester Alples Železniki bo igral še naprej

Pihalni orkester Alples Železniki je na področju kulturnih dejavnosti v občini Železniki zagotovo eno najbolj aktivnih društev. Sodelujemo na številnih prireditvah in veseli smo tolikih povabil nanje, saj je to znak, da nas ljudje radi poslušajo. S prisotnostjo v kulturnem prostoru želimo delovati širše - povezovati različna društva našega okraja in s tem krepiti meddruštveno sodelovanje. Zavedamo se, da bo to pripomoglo k nadaljnjemu kulturnemu razvoju in promociji občine Železniki.

Zaradi mladih godbenikov v orkestru, katerih delež v zadnjih letih narašča, pomembno sodelujemo pri vzgoji in izobraževanju. Temu bomo veliko pozornosti namenjali tudi v prihodnje. Prizadevali si bomo za širitev glasbene šole v Železnikih v prostorskem in programskem smislu. Okrepiti želimo sodelovanje z drugimi izobraževalnimi ustanovami, Osnovno šolo ter drugimi društvi in posamezniki, ki s svojim delom prispevajo k napredku na področju kulture v našem okolju. V šolskem letu 2003/04 je glasbeno šolo obiskovalo 20 učencev - 7 jih je bilo vpisanih v prvi letnik - kar je znamenje, da v kraju je zanimanje za orkester. Mlade, poleg veselja do glasbe, k sodelovanju v orkestru pritegne tudi sproščeno in prijateljsko vzdušje med nami godbeniki in močna predanost glasbenemu ustvarjanju.

Z včlanitvijo v Zvezo slovenskih godb in udeleževanjem na tekmovanjih, ki so organizirana v okviru Zveze, smo postavili nov mejnik v zgodovini orkestra. Tekmovanj smo se začeli udeleževati v 4., naš cilj pa je uvrstitev v 2. težavnostno skupino. Vemo, da je na določenih področjih treba kakovost našega igranja izboljšati, zato si za izboljšanje vsi godbeniki zelo prizadevamo. Dodaten zagon pri tem nam dajeta tekmovalni duh in izziv, ki ga takšna tekmovanja pomenijo.

V prihodnosti želimo z nastopom na televiziji povečati prepoznavnost Pihalnega orkestra Alples Železniki v slovenskem prostoru. Dirigent nas spodbuja pri uresničevanju ideje o snemanju videospota, ki bi prav gotovo največ prispeval k naši uspešni predstavitvi.

Za izmenjavo izkušenj, prijateljsko povezovanje in druženje so pomembna gostovanja v tujini. Tem se v zadnjem obdobju nismo veliko posvečali, vendar jim bomo v naslednjih letih namenili več pozornosti. Vzpostaviti želimo stike z orkestri iz drugih držav in ne skrivamo želje po udeležbi na kakšnem mednarodnem festivalu.

Zaključek

S svojim glasbenim delovanjem smo v kulturni podobi Železnikov in celotne Selške doline pustili pomemben pečat. Glede na število prireditev, na katerih sodelujemo, lahko rečemo, da smo postali nepogrešljivi del kulturne ponudbe v kraju. Naša prepoznavnost se povečuje tudi drugod po Sloveniji, saj vedno več povabil za igranje dobivamo iz drugih krajev, zato mnogi ta košček domovine poznajo prav po nastopih Pihalnega orkestra Alples Železniki. Upravičeno smo lahko ponosni nase in na vse, ki so nam pomagali ali kakorkoli prispevali k temu, da smo danes precej uveljavljen orkester, ki mu je v vseh teh letih uspelo bogatiti kulturno podobo in ponudbo Selške doline. Prav zato bi se radi zahvalili vsem, ki nam stojite ob strani.

Prvi v tej vrsti je naš glavni pokrovitelj podjetje Alples, d. d., katerega zaposleni so bili pobudniki za ustanovitev orkestra. Podjetje nam je, razen v letu njegovih največjih težav, vedno stalo ob strani in nas finančno podpiralo. Veliko pripravljenost za dobro sodelovanje, je pokazal sedanji direktor Francelj Zupanc, ki želi, da bi bil orkester čim prej v družbi najboljših slovenskih pihalnih orkestrów.

Občina Železniki nas z dotacijami podpira vse od svoje ustanovitve. S prvim županom smo se dogovorili za svojo postavko v občinskem proračunu. To tradicijo nadaljuje sedanji župan Mihael Prevc, ki je v znak dobrega sodelovanja prevzel predsedovanje organizacijskemu odboru za pripravo 24. tekmovanja slovenskih godb v 4. in 2. težavnostni skupini.

Zahvaljujemo se Kmetijsko-gozdarski zadrugi Škofja Loka. Leta 1994 je postala lastnica prostorov, v katerih je orkester začel s prvimi vajami. Od tega leta dalje nam omogoča, da prostore, za katere plačujemo le stroške porabe električne energije in čiščenja, še naprej uporabljamo za vaje in delovanje orkestra. Zadruga je z direktorico Anico Freljih pokazala pripravljenost za nadaljnje sodelovanje in nas podprla pri naši odločitvi o obnovi prostorov. S tem so se bistveno izboljšali razmere za delovanje orkestra.

Iskrena zahvala velja naši publikli, vsem vam, ki nas radi poslušate, prihajate na naše koncerte in druge nastope ter nam s svojimi pohvalami in spodbudami dajete nov elan in potrditev, da smo na pravi poti. Mnogi ste nam na različne načine že velikokrat pomagali. Čeprav to ni bilo javno pohvaljeno, nam je veliko pomenilo in smo (bili) vsake pomoči in pozornosti vedno iskreno veseli.

Za glasbeno ustvarjanje je 25 let hkrati dolga in kratka doba. V Pihalnem orkestru Alples Železniki bomo tudi v prihodnosti nadaljevali in sledili mislim pobudnikov ustanovitve orkestra - da naj bi v njem mladi našli zabavo, se glasbeno izobraževali in izpopolnjevali ter s tem doprinesli k nadaljnjemu kulturnemu razvoju kraja.

Proti tridesetim ...

Pred Pihalnim orkestrom Alples Železniki so bili tudi po praznovanju srebrnega jubileja novi izzivi in nastopi. Največ jih je bilo prav v poletnih mesecih in na vedno več nastopih so nas spremljale »naše« mažoretke. Po praznovanju jubileja smo nastopili na otvoritvi gasilskega doma v Dražgošah, praznovanju dneva državnosti, Čipkarskih dnevih, otvoritvi prenovljene koče na Ratitovcu, Dnevu teric v Davči in mnogih drugih nastopih, leto pa smo zaključili z božično-novoletnim koncertom v športni dvorani. Na njem so se nam prvič pridružili trije mladi godbeniki, še vedno učenci glasbene šole.

Leta 2005 smo poleg drugih nastopov več pozornosti namenili mednarodnemu sodelovanju. Odzvali smo se vabilu našega madžarskega prijatelja g. Andrasa in v začetku julija sodelovali na festivalu pihalnih orkestrrov v Sopronu. To je majhno madžarsko mesto v neposredni bližini avstrijske meje. Znano je po velikem številu kulturnih dogodkov. Prvi dan smo v večernih urah spoznavali mesto in preizkusili vina, ki jih pridelujejo v okoliških vinogradih. In ker smo muzikantje, brez glasbe ni šlo. Na glavnem trgu so nekateri člani orkestra urezali pristno slovensko polko, drugi pa so zaplesali in okoli nas se je takoj zbralo veliko ljudi. Drugi dan se je začel s povorko orkestrrov po mestnih ulicah, ki se je zaključila na glavnem mestnem trgu. Vse sodelujoče orkestre je tam pričakal domači pihalni orkester z mažoretkami, ki so s pozdravno skladbo in koreografijo pozdravili vsak orkester posebej. Večina pihalnih orkestrrov je prihajala z Madžarskega. Poleg nas je bil gost festivala tudi orkester iz Slovaške. Vrhunec povorke je bil skupni nastop orkestrrov na mestnem trgu, kjer smo skupaj zaigrali skladbe, med katerimi je bila koračnica Triglav. V popoldanskih urah smo naše druženje nadaljevali in zaključili v mestnem parku. Vsak orkester se je predstavil s polurnim promenadnim koncertom. Oblečeni v narodne noše smo se poslušalcem predstavili z »domačimi skladbami« in bili nagrajani z bučnim aplavzom.

Na Madžarskem. Foto: Arhiv PO

Od nastopov doma je bil za nas eden najpomembnejših na Dnevu teric. K sodelovanju nas je povabil tenorist svetovnega slovesa, Janez Lotrič. Spremljali smo ga na koncertu, ki ga je imel na prireditvi. To je bila za naš orkester posebna čast in obenem velika izkušnja, saj je svet operne glasbe povsem drugačen od klasičnih koračnic. Ob tej priložnosti smo se naučili arije iz oper *Marechiare*, *Core 'ngrato* in *Rigoletto*.

Na koncertu s tenoristom Janezom Lotričem. Foto: Arhiv PO

Januarja je minilo deset let, odkar nas je zapustil naš prvi dirigent in kapelnik prof. Dragiša Miškovič. V orkestru se nam je zdelo prav, da to obletnico obeležimo. Sredi aprila smo pripravili prireditev, ki smo jo poimenovali »Koncert v spomin prof. Dragiše Miškoviča«. Prireditev smo oblikovali tako, da so v programu, poleg našega orkestra, solo ali s svojimi glasbenimi skupinami nastopili nekdanji učenci prof. Miškoviča. V goste smo povabili člane ansambla Alpski kvintet, v katerem igra

Miškovičev učenec Janez Per, in svetovno znanega pozavnista Kirila Ribarskega. Med glasbenimi kritiki je poznan kot »Poet pozavne«, »Virtuoz« ali »Paganini pozavne«. Rodil se je v Makedoniji, kjer je končal srednjo glasbeno šolo, diplomiral je pri prof. Dragiši Miškoviću na Akademiji za glasbo v Ljubljani, magisterij pa opravil na Glasbeni akademiji v Zagrebu. Koncertiral je že po vsem svetu in v svetovnih glasbenih prestolnicah vodil mojstrske seminarje. Različni skladatelji z vsega sveta so mu posvetili 54 glasbenih del. Posebej za ta koncert je prišel iz Skopja in se občinstvu s solo točkami ob spremljavi orkestra predstavil s tremi skladbami: Ples z baklami, Čardaš in Bavarska polka. Vrhunec koncerta je bila skladba Polka s pozavno, ki so jo skupaj zaigrali nekdanji učenci prof. Miškovića: Kiril Ribarski, Janez Per, naš dirigent Damjan Tomažin ter dva druga učenca, ki sta bila prisotna na koncertu, Matjaž Mikuletič in Zoran Smokovič. Tej skupini sta se pridružila še naša godbenika Luka Jelenc in Aljaž Čufar, učenca Damjana Tomažina.

Koncert v spomin prof. Dragiše Miškovića. Foto: Arhiv PO

V letu 2005 smo imeli skupno nad 20 nastopov. Poleg drugih nastopov smo prvič sodelovali na srečanju pihalnih orkestrrov v Goriških Brdih, ki je potekalo v okviru Praznika češenj, in septembra v Škofji Loki z domačimi vižami razveseljevali gorenjske upokoјence. Z letom 2005 smo začeli pisati natančno kroniko nastopov. Na poseben obrazec za vsak opravljen nastop napišemo, na kateri prireditvi smo nastopali, kaj in kdo smo igrali ter morebitne druge posebnosti prireditve. Veliko pozornosti posvečamo najmlajšim občanom Občine Železniki, saj zanje že tretje leto organiziramo glasbeno pripravnico, v prihodnje pa bi v svet glasbe

radi vključili čim več odraslih. Na glasbenem področju bomo posebno pozornost posvetili kakovosti igranja in pridobivanju novih članov. Radi se bomo odzvali vsem povabilom za nastopanje in se pripravili na snemanje naše tretje zgoščenke.

Viri:

1. Poročilo o delu Pihalnega orkestra Alples Železniki od ustanovitve do novembra 1982.
2. Poročila predsednikov o delu Pihalnega orkestra Alples Železniki za leta 1983 - 2003.
3. Poročila tajnikov o delu Pihalnega orkestra Alples Železniki za leta 1997 - 2003.
4. Zapisnik ustanovnega občnega zbora Pihalnega orkestra Alples Železniki, 13. 11. 1982.
5. Zapisnik izrednega občnega zbora Pihalnega orkestra Alples Železniki, 15. 12. 1987.
6. Zapisniki občnih zborov Pihalnega orkestra Alples Železniki v letih 1984 - 2004.
7. Strateški načrt Pihalnega orkestra Alples Železniki za obdobje 2004 - 2007.
8. Glasilo OZD Alples, november 1979 - december 1989.
9. Volčjak, Marija: »Najmlajša slovenska godba«. V: Gorenjski Glas, 7. november 1980, stran 5.
10. Arhiv Pihalnega orkestra Alples Železniki.